

Бавно, по еволюционен път, се развива и човека — през вековете.

Човекът се проявява главно, чрез своите душевни качества, а те сж: чувствата, умът и разума.

Най-първо той-заработва с фантазията си: по един пророчески и безпогрешен начин, тя му начертава действителността, която един ден ще се осъществи чрез ума.

Това става през вековете.

Днес ние живеем в периода, когато умът, чрез науката и изкуствата, побеждава външната природа: земята, водата и въздуха. Вниманието ни е погълнато всецело към тая посока, за туй и в морално, т. е. в разумно отношение, сме тжй низко паднали: не обръщаме внимание на своя побъркан вътрешен мир

След туй ще настъпи периода на разума, за който ни говори великия Лев Толстой.

Тогава човекът подобно на Исуса, на апостолите и мъчениците, подобно Хамлета на Жан Валжана, на Разколникова, на Нехлюдова ще победи природата вътре в себе си и ще заживее като Бог.

Тогава всичко онова, що се нарича: Висше благо, Щастие, Вечност, Красота и т. н., ще се намерят сами по себе си в онова състояние на човека, което той ще изпитва в положението на Бог.

Свръхчовека на Нитче не е фантазия, а пророчество, че това ще стане. Па и сега нямаме ли свръхчовеци? Идете в няко селo, в всеки по-малък и по-голям град, в всяка по-малка и по-голяма държава—вред ще намерите по един, по-двама, по-няколко хора издигнати по дух далеч от другите. Това не сж ли свръхчовеци?

Само, че отрасли при днешните условия, те имат лоша насока. Великият човек е начало и край на културата и цивилизацията, той е истински свръхчовек. само, че един ден — когато постъпи периода на разума — нему ще се даде и насока: да следва образа на свръхчовека — Исуса.

Но това ще стане, когато човекът победи природата вън от себе си и вътре в себе си.

До тогава, той ще намира смисъл на своя живот в борбата с земята, водата, въздуха и себе си, за постигането на казаната победа.

Такава е и само такава може да бъдат целта и смисълта на човешкия живот, обяснени по психологически, исторически, научен и религиозен метод, а не по метода на субективните разсъждения или по прищевките на очите, сърдцето и стомаха.